GRAMATYKA · CZASOWNIKI

Strona bierna (passive voice) w angielskim: budowa, czasy i zastosowanie

Igor Zadrużyński

Opublikowano 18 listopada 2026 · aktualizacja 19 listopada 2026

O LEKCJI

Siódma rano, radio w kuchni. Prezenter czyta wiadomości: "A man has been arrested after a break-in in Camden. The A12 has been closed in both directions. Commuters are advised to allow extra time." Na przystanku wisi tabliczka: CCTV is in operation, a na drzwiach piekarni kartka: All our bread is baked on the premises. Kto aresztował, kto zamknął drogę, kto piecze chleb? Nikt tego nie mówi, bo nie to jest ważne. Tak działa strona bierna – konstrukcja, którą w Wielkiej Brytanii słychać na każdym kroku: w wiadomościach, komunikatach i na tabliczkach.

Wersja online z ćwiczeniami i nagraniami wymowy

SŁOWA KLUCZOWE: Gramatyka, Czasowniki

SPIS TREŚCI

1. Jak zbudować stronę bierną 2
2. Strona bierna we wszystkich czasach 2
3. Kiedy wybieramy stronę bierną 3
4. By : tylko wtedy, gdy coś dodaje 4
5. Pytania, przeczenia i I was born 4
6. Czasowniki z dwoma dopełnieniami 5
7. Przyimki zostają na swoim miejscu 6
8. Bezokolicznik i forma -ing w stronie biernej 6
9. It is said that... i He is said to 7
10. Get zamiast be 8
11. Na marginesie: have something done 8
12. Czasowniki, które nie mają strony biernej 8
Źródła i dalsza lektura 10

CC BY-NC 4.0 · zadruzynski.com/strona-bierna-passive-voice/

Strona bierna (*the passive voice* /ðə ˌpæsɪv ˈvɔɪs/) stawia na pierwszym miejscu to, co się dzieje z kimś albo z czymś, a nie tego, kto to robi. W tej lekcji poznasz jej budowę we wszystkich czasach, sytuacje, w których się przydaje, i kilka pułapek, w które Polacy wpadają najczęściej. Na końcu jest siedem ćwiczeń ze sprawdzaniem odpowiedzi.

1. Jak zbudować stronę bierną

W stronie czynnej (*active voice*) podmiot wykonuje czynność. W stronie biernej dopełnienie zdania czynnego staje się podmiotem, a czasownik dostaje formę bierną:

subject + be (w odpowiednim czasie) **+ past participle** (III forma) **+ (by ...)**

PRZYKŁADY

- **The council repairs the roads every summer.**
  Rada miasta naprawia drogi każdego lata. (strona czynna)
- **The roads are repaired every summer.**
  Drogi są naprawiane każdego lata. (strona bierna)

Czas wyraża czasownik *be*, a znaczenie – III forma, która się nie zmienia. Kto wykonał czynność, mówimy (jeśli w ogóle) na końcu zdania, po *by*: *The roads are repaired by a private company.* III formę każdego czasownika nieregularnego znajdziesz w tabeli czasowników nieregularnych[1].

A jak to jest po polsku?

Polszczyzna ma stronę bierną (*drogi są naprawiane, dom został zbudowany*), ale ma też inne środki, które ukrywają wykonawcę: formy na *-no, -to* (*zbudowano dom, skradziono biżuterię*) i konstrukcje z *się* (*tu się mówi po angielsku*). W polskich gramatykach długo powtarzano, że polszczyzna „unika strony biernej" – tak pisał m.in. Witold Doroszewski. Martina Kuhnert sprawdziła to na tekstach prasowych i naukowych i zauważyła, że tam forma bierna wcale nie jest rzadka. Twierdzenie może być prawdziwe raczej dla mowy potocznej, w której łatwiej powiemy *zamknęli most* niż *most został zamknięty*. Angielski nie ma form na *-no, -to* ani bezosobowego *się*, więc w ich miejsce zwykle wchodzi strona bierna:

PO POLSKU	PO ANGIELSKU
Zamknięto most.	The bridge has been closed.
Tu się nie pali.	Smoking is not allowed here.
Urodziłem się w Leeds.	I was born in Leeds.
Mówi się, że jest bogaty.	He is said to be rich.

2. Strona bierna we wszystkich czasach

Wystarczy znać czasy i formy *be*. W tabeli jeden czasownik, *deliver* (doręczyć), przez wszystkie czasy:

CC BY-NC 4.0 · zadruzynski.com/strona-bierna-passive-voice/

CZAS, FORMA	STRONA CZYNNA	STRONA BIERNA
Present Simple	They deliver the post.	The post is delivered.
Present Continuous	They are delivering the post.	The post is being delivered.
Past Simple	They delivered the post.	The post was delivered.
Past Continuous	They were delivering the post.	The post was being delivered.
Present Perfect	They have delivered the post.	The post has been delivered.
Past Perfect	They had delivered the post.	The post had been delivered.
will	They will deliver the post.	The post will be delivered.
be going to	They are going to deliver the post.	The post is going to be delivered.
Future Perfect	They will have delivered the post.	The post will have been delivered.
would	They would deliver the post.	The post would be delivered.
modalny + bezokolicznik	They must deliver the post.	The post must be delivered.
modalny + *have*	They should have delivered the post.	The post should have been delivered.
bezokolicznik	I want them to deliver the post.	I want the post to be delivered.
forma *-ing*	I hate them delivering the post late.	I hate the post being delivered late.

Formy ciągłe z *been being* (*has been being delivered*) teoretycznie istnieją, ale w praktyce się ich nie używa. Gdy trzeba, przechodzimy na stronę czynną: *They've been repairing the road for weeks.*

TYPOWY BŁĄD

✕ ~~The windows was cleaned yesterday. The letter has sent.~~

✓ **The windows were cleaned yesterday. The letter has been sent.**

Forma *be* zgadza się z nowym podmiotem (*windows* ↣ *were*). W Present Perfect nie może zabraknąć *been*: bez niego zdanie znaczy „list wysłał" – jakby list sam coś zrobił.

3. Kiedy wybieramy stronę bierną

Strona bierna nie jest „gorszą" wersją czynnej. Wybieramy ją, gdy chcemy skierować uwagę na to, co się stało, a nie na wykonawcę:

- **wykonawca jest nieznany**: *My bike has been stolen!* (nie wiem, kto go ukradł);
- **wykonawca jest oczywisty**: *He was arrested at the airport* (wiadomo, że przez policję);
- **wykonawca nie jest ważny**: *The house was built in 1890* (nikogo nie obchodzi, jak nazywali się murarze);
- **chodzi o proces**, np. w instrukcjach, przepisach, opisach naukowych: *The leaves are picked by hand and dried in the sun*;
- **chcemy brzmieć oficjalnie albo bezosobowo**: *Passengers are reminded to keep their belongings with them*;

- **nie chcemy wskazywać odpowiedzialnych**: *The decision has been taken to close the library* (kto ją podjął? nie mówimy).

Strona bierna pomaga też uporządkować tekst: zdanie zaczyna się od tego, o czym już mówiliśmy. *This is my grandad's watch. It was made in Switzerland in 1952.* Drugie zdanie zaczyna się od *it*, czyli od zegarka, o którym już była mowa.

PRZYKŁADY

- **The museum was opened in Victorian times and is visited by millions every year.**
  Muzeum otwarto w czasach wiktoriańskich i co roku odwiedzają je miliony ludzi.
- **All trains to Brighton have been cancelled because of the storm.**
  Z powodu burzy odwołano wszystkie pociągi do Brighton.
- **Your order will be dispatched within two working days.**
  Twoje zamówienie zostanie wysłane w ciągu dwóch dni roboczych.

> CIEKAWOSTKA: POPEŁNIONO BŁĘDY
>
> Politycy znają tę konstrukcję doskonale. Zdanie *mistakes were made* („popełniono błędy") przyznaje się do winy, ale nie mówi, czyja ona jest. Amerykański politolog William Schneider nazwał je żartobliwie czasem „przeszłym uniewinniającym" (*past exonerative*). Pojawiało się w historii wielokrotnie: w wersji *mistakes have been made* w orędziu prezydenta Ulyssesa S. Granta do Kongresu z 5 grudnia 1876 roku, w wypowiedzi rzecznika Białego Domu podczas afery Watergate w 1973 roku i w orędziu Ronalda Reagana z 27 stycznia 1987 roku, w którym mówił o aferze Iran-Contras.

4. *By*: tylko wtedy, gdy coś dodaje

W większości zdań w stronie biernej wykonawcy w ogóle nie ma. Dodajemy go przez *by*, kiedy jest nową, ważną informacją:

PRZYKŁADY

- **This bridge was designed by a nineteen-year-old student.**
  Ten most zaprojektował dziewiętnastoletni student.
- **The lock was opened with a hairpin.**
  Zamek otwarto spinką do włosów.

By stawiamy przed osobą lub siłą, która działa; *with* przed narzędziem, którego ktoś użył. Zdanie *The window was broken by someone* brzmi dziwnie: jeśli nie wiemy kto, po prostu pomijamy wykonawcę.

5. Pytania, przeczenia i *I was born*

W pytaniu przenosimy przed podmiot pierwszy czasownik posiłkowy, a w przeczeniu stawiamy po nim *not*, jak w każdym czasie:

PRZYKŁADY

- **Was** anyone **hurt** in the accident?
  Czy ktoś został ranny w wypadku?
- **Have** the results **been published** yet?
  Czy wyniki zostały już opublikowane?
- The car **wasn't damaged**, luckily.
  Samochód na szczęście nie został uszkodzony.

TYPOWY BŁĄD

~~I am born in 1998. Where are you born?~~

I was born in 1998. Where were you born?

Po angielsku urodzenie to strona bierna w czasie przeszłym: *I was born*, dosłownie „zostałem urodzony". Polskie *urodziłem się* kusi, żeby powiedzieć *I am born* albo *I born*. Oba są błędne.

6. Czasowniki z dwoma dopełnieniami

Niektóre czasowniki mają dwa dopełnienia: komu i co (*give somebody something*). W stronie biernej każde może zostać podmiotem, ale częściej wybieramy osobę:

PRZYKŁADY

- Her colleagues gave her a lovely bunch of flowers.
  Koledzy dali jej piękny bukiet kwiatów. (strona czynna)
- She **was given** a lovely bunch of flowers.
  Dostała piękny bukiet kwiatów. (najczęstsza wersja)
- A lovely bunch of flowers **was given** to her.
  Piękny bukiet kwiatów został jej wręczony. (rzadziej, trochę oficjalnie)

Tak działają m.in. *give, send, offer, show, tell, teach, lend, promise, pay, ask*: *I was offered a job. We were told to wait. He was paid £200.*

TYPOWY BŁĄD

~~I was explained the rules. She was suggested a new plan.~~

The rules were explained to me. A new plan was suggested to her.

Explain, suggest, describe, introduce i *recommend* nie łączą się bezpośrednio z osobą (*explain something **to** somebody*), więc osoba nie może zostać podmiotem strony biernej. Polskie *wyjaśniono mi zasady* to po angielsku *the rules were explained to me*, a *wyjaśniono mi, że... – it was explained to me that...*

7. Przyimki zostają na swoim miejscu

Gdy czasownik łączy się z przyimkiem albo partykułą (krótkim słówkiem typu *off, up, after*: *look after, call off, laugh at*), w stronie biernej przyimek zostaje zaraz po czasowniku – nawet na końcu zdania:

PRZYKŁADY

- The match **was called off** because of the snow.
  Mecz odwołano z powodu śniegu.
- The children **are** well **looked after** at this nursery.
  W tym żłobku dzieci mają dobrą opiekę.
- Nobody likes **being laughed at**.
  Nikt nie lubi, gdy się z niego śmieją.
- This problem **needs to be dealt with** today.
  Tym problemem trzeba się zająć dzisiaj.

8. Bezokolicznik i forma *-ing* w stronie biernej

Po czasownikach, które łączą się z bezokolicznikiem (*want, need, expect, would like*), strona bierna ma postać *to be* + III forma. Po tych, które łączą się z *-ing* (*hate, enjoy, mind, remember, avoid*) – *being* + III forma. Ich listy znajdziesz w lekcji o formie -ing i bezokoliczniku[2].

PRZYKŁADY

- I'd like my car **to be serviced** before the holiday.
  Chciałbym, żeby przed urlopem zrobiono przegląd mojego samochodu.
- She hates **being called** Lizzie. Her name is Elizabeth.
  Nie znosi, kiedy ktoś mówi do niej Lizzie. Ma na imię Elizabeth.
- I don't remember **being told** about the meeting.
  Nie pamiętam, żeby ktoś mi mówił o zebraniu.

Formy dokonane: *to have been* i *having been*

Bezokolicznik i forma *-ing* mają w stronie biernej także wersję dokonaną. Używamy jej, gdy czynność bierna wydarzyła się **wcześniej** niż to, o czym mówi reszta zdania.

FORMA	STRONA CZYNNA	STRONA BIERNA
bezokolicznik	to build	to be built
bezokolicznik dokonany	to have built	to have been built
forma *-ing*	building	being built
forma *-ing* dokonana	having built	having been built

PRZYKŁADY

- The church is thought **to have been built** in the 12th century.
  Uważa się, że kościół zbudowano w XII wieku.
- She was proud of **having been chosen** for the team.
  Była dumna, że wybrano ją do drużyny.
- **Having been checked** twice, the letter was finally sent.
  Po dwukrotnym sprawdzeniu list został w końcu wysłany.

Forma *having been* + III forma na początku zdania brzmi oficjalnie i spotyka się ją głównie w tekstach pisanych. W mowie zwykle mówimy prościej: *After it had been checked twice, the letter was sent.*

Make, see, hear: w stronie biernej z *to*

W stronie czynnej po *make, see, hear* + osoba stoi bezokolicznik bez *to*. W stronie biernej *to* wraca. *Let* w stronie biernej się nie używa; zamiast niego mówimy *be allowed to*.

STRONA CZYNNA	STRONA BIERNA
The teacher made us rewrite the essay.	We were made to rewrite the essay.
A neighbour saw him climb over the fence.	He was seen to climb over the fence.
They let us leave early.	We were allowed to leave early.

Po *see* i *hear* w stronie biernej częściej stoi forma *-ing*: *He was seen climbing over the fence.* Wersja z *to* brzmi bardziej oficjalnie.

9. *It is said that...* i *He is said to...*

Gdy przekazujemy opinię, plotkę albo wiadomość z niepewnego źródła, angielski ma dwie konstrukcje: bezosobową *It is said that...* i osobową *He is said to...* Lubią je zwłaszcza wiadomości i prasa. Pasują do nich czasowniki *say, believe, think, expect, report, know, consider, rumour.*

KONSTRUKCJA	PRZYKŁAD
People say that...	People say that the house is haunted.
It is said that...	It is said that the house is haunted.
... is said to...	The house is said to be haunted.
o przeszłości	The house is said to have belonged to a smuggler.

PRZYKŁADY

- The singer **is believed to be** working on a new album.
  Uważa się, że piosenkarka pracuje nad nową płytą.
- Three people **are reported to have been** injured.
  Według doniesień trzy osoby zostały ranne.

Uwaga: czasownik *rumour* występuje praktycznie tylko w stronie biernej: *It is rumoured that..., She is rumoured to...* (chodzą słuchy, że...). To brytyjska pisownia; po amerykańsku *rumor*.

10. *Get* zamiast *be*

W mowie potocznej stronę bierną często tworzymy z *get* zamiast *be*. Zwykle chodzi o zdarzenia nagłe, przypadkowe, często nieprzyjemne:

PRZYKŁADY

- **Be careful with that vase. It might get broken.**
  Uważaj na ten wazon. Może się stłuc.
- **My brother got caught speeding on the M25.**
  Mojego brata złapano na przekroczeniu prędkości na M25.
- **They got married in a registry office in Islington.**
  Pobrali się w urzędzie stanu cywilnego w Islington.

Z *get* mówimy o zdarzeniu, a z *be* często o stanie: *they got married* (pobrali się) – *they are married* (są małżeństwem); *we got lost* (zgubiliśmy się) – *we are lost* (nie wiemy, gdzie jesteśmy). W piśmie formalnym lepiej zostać przy *be*.

11. Na marginesie: *have something done*

Bliska stronie biernej jest konstrukcja *have* (albo potocznie *get*) + rzecz + III forma. Mówi, że ktoś zrobił coś dla nas, zwykle za pieniądze:

PRZYKŁADY

- **I had my hair cut on Saturday.**
  W sobotę byłem u fryzjera. (dosłownie: miałem obcięte włosy)
- **We're having the boiler serviced next week.**
  W przyszłym tygodniu mamy przegląd pieca.

Polacy często mówią *I cut my hair*, co znaczy „sam obciąłem sobie włosy". Jeśli był fryzjer – *I had my hair cut*. Ta sama konstrukcja opisuje też przykre zdarzenia: *She had her phone stolen on the Tube* (ukradziono jej telefon w metrze).

12. Czasowniki, które nie mają strony biernej

Strona bierna jest możliwa tylko przy czasownikach przechodnich (*transitive verbs*), czyli takich, po których stoi dopełnienie – samo albo po przyimku (*look after, laugh at*). Czasowniki nieprzechodnie (*happen, arrive, die, fall, go, come, exist, seem*) nie mają strony biernej. Nie mają jej też niektóre czasowniki stanu (opisujące stan, a nie czynność): *have* w znaczeniu „posiadać", *resemble, fit, suit, lack*.

CC BY-NC 4.0 · zadruzynski.com/strona-bierna-passive-voice/

TYPOWY BŁĄD

~~The accident was happened at midnight. My grandad was died last year.~~

The accident happened at midnight. My grandad died last year.

Happen i *die* nie mają dopełnienia, więc nie mogą stanąć w stronie biernej. Polskie *wydarzył się, zmarł* tłumaczymy zwykłym Past Simple w stronie czynnej.

CIEKAWOSTKA: ORWELL KONTRA STRONA BIERNA

W eseju *Politics and the English Language* z 1946 roku George Orwell dał piszącym sześć reguł. Czwarta brzmi: *"Never use the passive where you can use the active."* Od tamtej pory poradniki stylu powtarzają tę radę. Tymczasem słownik użycia Merriam-Webster podaje, że w samym eseju Orwella stroną bierną jest około 20% czasowników przechodnich, a w przeciętnej prozie około 13%. Językoznawca Geoffrey Pullum z Uniwersytetu Edynburskiego, licząc dokładniej, doszedł do około 26% i 17%. Orwell używał więc strony biernej częściej niż przeciętny autor.

Pullum przekonuje, że rada „unikaj strony biernej" jest bezużyteczna i trzeba z niej zrezygnować. Strona bierna nie jest z natury wykrętna, a wykonawcę można ukryć na wiele innych sposobów.

DIALOG

Ruth: You won't believe it. Our flat was broken into last night!

Dan: Oh no! Was anything taken?

Ruth: My laptop was stolen, but the jewellery wasn't touched. The thief must have been disturbed.

Dan: Have the police been called?

Ruth: Yes, they came at six. We were told that three other flats on our street have been burgled this month. The same gang is believed to be responsible.

Dan: You'd better get the locks changed.

Ruth: They're being changed right now. A new alarm is going to be fitted on Friday.

W tej rozmowie strona bierna jest w prawie każdym zdaniu, w różnych czasach: *was broken into, was taken, was stolen, wasn't touched, must have been disturbed, have been called, were told, have been burgled, is believed to be, are being changed, is going to be fitted*, a do tego *get the locks changed*. Wszędzie wykonawca jest nieznany albo nieważny.

CC BY-NC 4.0 · zadruzynski.com/strona-bierna-passive-voice/

DO ZAPAMIĘTANIA

Najważniejsze z tej lekcji

- Strona bierna: *be* w odpowiednim czasie + III forma; wykonawca (jeśli ważny) po *by*.
- Używamy jej, gdy wykonawca jest nieznany, oczywisty lub nieważny, w opisach procesów, w stylu oficjalnym i w wiadomościach.
- Polskie formy na *-no, -to* i z *się* zwykle tłumaczymy stroną bierną: *zbudowano* = *was built*.
- *I was born*, nigdy *I am born*.
- Przy dwóch dopełnieniach podmiotem zwykle zostaje osoba: *She was given flowers*. Ale: *The rules were explained to me*.
- Przyimek zostaje przy czasowniku: *was looked after, was called off*.
- Bezokolicznik: *to be done*; forma *-ing*: *being done*; *make, see* ↣ *was made to, was seen to*.
- *It is said that... / He is said to...* – opinie i doniesienia.
- Bez strony biernej: *happen, arrive, die* i inne czasowniki bez dopełnienia.

DLA NAUCZYCIELA

Stronę bierną najlepiej ćwiczyć na autentycznych tekstach, gdzie naprawdę występuje: krótkie wiadomości radiowe, instrukcje na opakowaniach, tabliczki w muzeach, przepisy kulinarne. Uczniowie zakreślają w nich formy bierne i zastanawiają się, dlaczego autor pominął wykonawcę. Dobrze działa „Opis procesu": grupy dostają obrazki z kolejnymi etapami (jak powstaje herbata, chleb, gazeta) i opisują je w stronie biernej (*The leaves are picked, dried and packed*). Konstrukcję *is said to* można przećwiczyć na „plotkach o szkole" (*The head teacher is said to have been a rock star*), a *have something done* – na liście spraw do załatwienia przed przeprowadzką (*We need to have the carpets cleaned*).

Źródła i dalsza lektura

- Paciorek J., *Wielka gramatyka języka angielskiego*, Wydawnictwo GREG, Kraków 2024.
- Kuhnert M., *Formy i funkcje strony biernej w polszczyźnie z perspektywy glottodydaktycznej*, „Acta Universitatis Lodziensis. Kształcenie Polonistyczne Cudzoziemców" 1998, t. 10, s. 345–351, http://hdl.handle.net/11089/13013 [dostęp: 18.11.2026].
- British Council, LearnEnglish, *Active and passive voice* (English Grammar Reference), https://learnenglish.britishcouncil.org/free-resources/grammar/english-grammar-reference/active-passive-voice [dostęp: 18.11.2026].
- *Mistakes were made*, „Wikipedia", https://en.wikipedia.org/wiki/Mistakes_were_made [dostęp: 18.11.2026].
- Orwell G., *Politics and the English Language*, „Horizon", kwiecień 1946, The Orwell Foundation, https://www.orwellfoundation.com/the-orwell-foundation/orwell/essays-and-other-works/politics-and-the-english-language/ [dostęp: 18.11.2026].
- Pullum G. K., *Fear and Loathing of the English Passive*, „Language and Communication" 2014, DOI: 10.1016/j.langcom.2013.08.009; wersja do czytania online: https://pullum.ppls.ed.ac.uk/passive_loathing.html [dostęp: 18.11.2026].
- Swan M., *Practical English Usage*, wyd. 4, Oxford University Press, Oxford 2016 – hasła o stronie biernej, *get* + III forma, *it is said that* i *have something done*.
- Murphy R., *English Grammar in Use*, wyd. 5, Cambridge University Press, Cambridge 2019 – rozdziały o stronie biernej i *have something done*.

CC BY-NC 4.0 · zadruzynski.com/strona-bierna-passive-voice/

Adresy linków z tekstu

1. https://zadruzynski.com/czasowniki-nieregularne/
2. https://zadruzynski.com/gerund-czy-bezokolicznik/

LICENCJA

© 2026 Igor Zadrużyński. Ten tekst jest udostępniony na licencji Creative Commons Uznanie autorstwa – Użycie niekomercyjne 4.0 Międzynarodowe (CC BY-NC 4.0). Możesz go kopiować, rozpowszechniać i przerabiać w celach niekomercyjnych pod warunkiem, że podasz autora i adres źródła, dołączysz link do licencji i zaznaczysz, czy wprowadzono zmiany. Przykład poprawnego oznaczenia:

> Igor Zadrużyński, *Strona bierna (passive voice) w angielskim: budowa, czasy i zastosowanie*, zadruzynski.com, https://zadruzynski.com/strona-bierna-passive-voice/, licencja CC BY-NC 4.0

Licencja nie obejmuje cytatów, ilustracji ani innych materiałów pochodzących od innych autorów — obowiązują dla nich ich własne zasady.

Ilustracje, przy których nie podano innego źródła, zostały wygenerowane z pomocą AI.

zadruzynski.com